

Timrå kommun

Beslut efter uppföljning för grundsärskola

efter tillsyn i Bergeforsens skola
i Timrå kommun

Uppföljning av tillsyn i Bergeforsens skola

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Timrå kommun under våren 2015. Skolinspektionen fattade den 23 juni 2015 beslut efter tillsyn för Bergeforsens skola. I beslutet förelades Timrå kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister inom områdena "Extra anpassningar och särskilt stöd", "Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling", "Förutsättningar för lärande och trygghet", "Styrning och utveckling av verksamheten" samt brister i rektorns beslutfattande om grundsärskoleelevers skolgång.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Timrå kommun inkom med den 30 november 2016 samt den 28 juni och 1 juli 2016. Uppföljningen bygger även på uppgifter i telefonsamtal med samtal med rektor den 16 juni och 11 augusti 2016 samt med förvaltningsledning den 18 augusti 2016.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
	Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
	Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp

6. Styrning och utveckling av verksamheten		
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälpt
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälpt
Ytterligare brist		
	Rektorn fattar inte beslut om att en elev i grundsärskolan ska läsa ämnen enligt grundskolans kursplaner.	Brist avhjälpt

Skolinspektionens beslut

Avhjälpta brister i verksamheten

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och kunskapskrav får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål.

Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Timrå kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som

minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att bristerna i skolenhetens arbete med extra anpassningar och särskilt stöd är avhjälpna.

I kommunens redovisning och i samtal med skolenhetens ledning framgår att åtgärder vidtagits för att stärka elevhälsans kompetens att utreda grundsärskoleelevernas behov av särskilt stöd. Åtgärder har även vidtagits för att förbättra arbetet med att uppmärksamma, skyndsamt utreda samt tillgodose elevers behov av extra anpassningar och särskilda stödinsatser. Rutiner för arbetet har upprättats och implementerats och elevhälsoteamet har tydligare kopplats till grundsärskolans verksamhet. De effekter av vidtagna åtgärder som framgår i redovisningen är bland annat att elever i behov extra anpassningar och särskilda stödinsatser nu identifieras, utreds och tillgodoses i ett tidigt skede.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum.

Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Timrå kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att bristerna i skolenhetens arbete med trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling kommer att avhjälpas.

I kommunens redovisning och i samtal med skolenhetens ledning framgår att åtgärder vidtagits så att skolenheten nu genomför kartläggningar av trygghet och kränkningar i grundsärskolan, analyserar resultatet av dessa och vidtar förebyggande och främjande insatser. Arbetet med innehållet i planen mot kränkande behandling är under utveckling. Enligt den struktur som redovisas

kommer den att, utifrån grundsärskolans verksamhet, tydliggöra genomförandet av föregående års insatser, slutsatser av aktuell kartläggning och vilka förebyggande och främjande insatser som ska vidtas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Timrå kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att bristerna i skolenhetens förutsättningar för lärande och trygghet är avhjälpade.

I kommunens redovisning och i samtal med skolenhetens ledning framgår att insatser vidtagits för att organisera och använda elevhälsan så att den ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande inom grundsärskolan. Redovisade effekter är bland annat att nya rutiner för arbetet medför att samtliga kompetenser i elevhälsan i någon mån används i generella hälsofrämjande insatser samt i förebyggande insatser utifrån skolenhetens identifierade behov. Enligt rektorns planering ska samtliga professioner i elevhälsan från och med innevarande termin i högre utsträckning användas i förebyggande och hälsofrämjande insatser inom grundsärskolan.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys

av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Timrå kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att bristerna gällande styrning och utveckling av skolenheten kommer att avhjälpas.

I kommunens redovisning och i samtal med skolenhetens ledning framgår att det systematiska kvalitetsarbetet är under utveckling. Enligt redovisad planering avser rektor i slutet av läsåret att sammanställa resultat av arbetet med bland annat normer och värden respektive kunskaper samt analysera dessa i förhållande till de nationella målen i läroplanen för grundskola. Resultat, analys samt identifierade utvecklingsbehov ska dokumenteras i ett "bokslut" för läsåret. Konkretisering av åtgärder ska beslutas och dokumenteras i början av nytt läsår.

Som underlag för analys av kunskaper avser rektorn, med hjälp av biträdande rektor, sammanställa bland annat betygsresultat innefattande alla betygssteg, samtliga ämnen och ämnesområden, kön samt arbetet med särskilda stödinsatser. Som underlag för analys av kunskapsresultaten avser rektorn även innefatta den avstämning av elevernas kunskapsprogression som görs under terminens gång, kallad "prognosarbete".

Vid skolenheten bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete, och vilka resultat som ska sammanställas som underlag för analys av skolenhetens arbete mot de nationella målen avseende normer och värden är under utveckling.

Ytterligare brist

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Timrå kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn fattar inte beslut om att en elev i grundsärskolan ska läsa ämnen enligt grundskolans kursplaner. (11 kap. 8 § skollagen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att bristerna gällande rektorns beslut om elevernas utbildning i grundsärskolan är avhjälpta.

I kommunens redovisning och i samtal med skolenhetens ledning framgår att rektorn nu fattar beslut i det fall en elev ska läsa ämnen enligt grundskolans kursplaner samt att uppföljning sker av att eleverna ges den undervisning som rektorn beslutat om.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Lena Johansson
Föredragande